

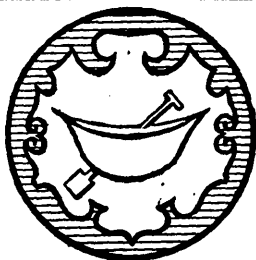
DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18, Tel. 2-93.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Prenumerata: Miesięcz. zł. p. 0.60.

M. ŁÓDZI

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery szp. na stronie) zł. p. 0.15—Przed tekstem zł. p. 0.45 — za wiersz (dwie szpalty na stronie) Drobne zł. p. 0.03 — za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. p. 0.30.—

Gena egzemplarza zł. p. 0.15.

Nr 33. (256.)

Łódź, wtorek 12 sierpnia 1924 r.

Rok VI.

Konferencja międzywydziałowa

W sprawie przekazania agend Wydziałów: Opieki Społecznej i Oświaty i Kultury w zakresie higieny i lecznictwa, Wydziałowi Zdrowotności Publicznej.

Łódź, dnia 30 lipca 1924 roku.

Obecni: Dr. Mittelstaedt — Inspektor Szpitali Miejskich, Dr. A. Starzyński — Inspektor Sanitarny Miejski, Dr. Gutentag — Naczelnny Lekarz Sekcji Higieny Szkolnej przy Wydziale Oświaty i Kultury, Adamski Władysław — Ławnik Wydziału Opieki Społecznej, p. Credowa — Członek Delegacji Wydziału Opieki Społecznej, Dr. Watten — Członek Delegacji Wydz. Zdrow. Publ., Dr. Garliński — Przewodniczący Sekcji do Walki z Jaglicą, p. Waltratus — Przedstawiciel Wydziału Oświaty i Kultury, i p. J. Wajsbergowa — Protokółantka.—

Posiedzenie zagał Dr. Mittelstaedt, który na przewodniczącego zaprosił p. Ławnika Adamskiego, na referenta D-ra Starzyńskiego.

W dyskusji, jaka się wywiązała w sprawie rozrzużenia agend po różnych Wydziałach, szczególnie za poprzedniego Magistratu, pierwszy zabrał głos Dr. Garliński, który w dłuższym przemówieniu wykazywał błędy i niedokładności, wynikłe wskutek takiego stanu rzeczy, przyczem wyraził przypuszczenie, iż przy dobrych chęciach przedstawicieli zainteresowanych Wydziałów trudności te wkrótce zostaną wyrównane.

Szczególniej dotyczy to Wydziału Oświaty i Kultury, gdzie przewodniczący Wydziału otrzymał agendy lekarskie, ściśle związane z działalnością Wydziału Zdrowotności Publicznej.

Mówca zwraca się do przewodniczącego o udzielenie głosu Dr. Starzyńskiemu dla zreferowania sprawy.

Referent Dr. Starzyński w treściwym wywodach wskazywał na to, iż szereg Wydziałów zajmuje się sprawami czysto lekarskimi, posiada swe własne „urzędy zdrowia”; jest to sprawa nienależycie postawiona, gdyż wiąże się ściśle z higieną ogólną, za którą odpowiedzialny jest Wydział Zdrowotności Publicznej. Błędem zasadniczym jest ujęcie sprawy w ten sposób, iż komisja lekarska przy Sekcji Higieny Szkolnej, która powinna być tylko organem wykonawczym, decyduje o sprawach lekarskich, pod

czas gdy jedyną i wyłączną moc obowiązującą powinny mieć uchwały Wydziału Zdrowotności Publicznej, który to Wydział ma odpowiednią komisję lekarską, złożoną z lekarzy i obywateli miasta, a więc organ, do którego powinno się mieć pełne zaufanie. Lekarze szkolni na swych posiedzeniach nie powinni rozpatrywać uchwał Wydz. Zdrow. Publ. z punktu widzenia teoretycznego: zadaniem ich jest nie zastanawiać się, nie polemizować na temat, czy dana uchwała jest słuszna czy też nie, ale jedynie zająć powinni się tem, w jaki sposób daną uchwałę wykonać z jak największym pożytkiem dla miasta.

W dalszym ciągu mówca wskazał na to, iż siłą rzeczy obecnie już Wydz. Zdrow. Publ. załatwia cały szereg spraw z dziedziny higieny szkolnej. Jako przykład, podał walkę z tyfusem brzuszny w szkołach, prowadzoną przez Dział Sanitarny, szczepienia przeciwtyfusowe na terenie szkół powszechnych, badanie wód studziennych na posesjach szkolnych i t. p. Zupełnie bezcelową i nienormalną jest rzeczą, poza tem niepotrzebną stratą energii, chodzić w takich razach na posiedzenia lekarzy szkolnych przy Sekcji Higieny Szkolnej, skoro sprawy te zostały już przez delegację Wydziału Zdrow. Publ. przetrawione i przedyskutowane. Z przytoczonego jest widoczne, iż decentralizacja agend wpływa szkodliwie na bieg spraw, utrudnia je i przedłuża.

Mówca domaga się, by wszelkie zamierzenia z zakresu higieny podawane były obydwu Wydziałom (Opieka Społeczna i Wydział Oświaty i Kultury) w formie ультимatywnej, niepodlegającej dyskusji. Leży to w interesie miasta, w interesie działy szkolnej, oraz w interesie lekarzy szkolnych. Ci ostatni z konieczności rzeczy podporządkowali się już regulaminowi walki z chorobami zakaźnymi, którą podjął Wydz. Zdrow. Publ., gdyż życie wykazało, że ingerencja W. Z. P. w tych sprawach jest konieczną. Sprawy lecznictwa zatem są już uregulowane. Są jeszcze inne sprawy, dla których zwołano konferencje, by je omówić, gdyż naży je również podporządkować Wydz. Zdrow. Publ. Do tych należą: budynki szkolne, stan sanitarny podwórz, ustępów, klatek schodowych i t. p. na terenach szkół powszechnych; lekarze szkolni do tej pory nie wykazali w tym kierunku najmniejszej inicjatywy, poprosi nie interesują się stanem sanitarnym posesyj, na których znajdują się szkoły, czego najlepszym dowodem jest fakt, iż w Wydz. Zdrow. Publ. brak jakichkolwiek danych o tych sprawach. Mówca wskazał na to, iż Dział Sanitarny przy W. Z. P. z własnej inicjatywy przeprowadza badania wód studziennych w takich domach i że 1/4 wód jest już zbadana.

Wydział Opieki Społecznej również posiada szereg domów wychowawczych, przytułków, ochron, i t. p., o których Wydz. Zdrow. Publ. pod względem sanitarnym nic nie wie.

W konkluzji Dr. Starzyński domaga się całkowitego scentralizowania w Wydz. Zdrow. Publ. spraw higieny, które obecnie podzielone są pomiędzy trzy Wydziały: Wydział Zdrowotności Publicznej, Wydział Oświaty i Kultury, oraz Wydział Opieki Społecznej.

Dr. Gutentag w przemówieniu swem polemizuje z wywodami Dra Starzyńskiego, i twierdzi, iż akcja walki z chorobami zakaźnymi, jak jaglica i ospa, zapoczątkowana została przez Sekcję Higieny Szkolnej, nie przez Wydział Zdrowotności Publicznej. Niesłusznem jest również drugi zarzut, iż lekarze szkolni nie interesują się stanem sanitarnym budynków szkolnych, gdyż, w razie zauważenia uchybień, kierują odpowiednie raporty do Wydz. Zdrow. Publ. bezpośrednio, bądź też wydają odnośne polecenia kierownikom szkół.

Jeśli chodzi o lecnicstwo, to Oświata i Kultura idzie ręką w rękę z Wydziałem Zdrowotności Publicznej, i sprawy te zostały już Wydz. Zdrow. Publ. oddane, przedtem bowiem należały one do Szkolnictwa. Jako przykład, podaje Dr. Gutentag Ambulatorjum Jaglicze, ambulatorja szkolne i inne, przejęte przez Wydz. Zdrow. Publ.

Mówca wypowiada się przeciw scentralizowaniu agend higieny: Sekcja Higieny Szkolnej niema nic wspólnego z lecnicstwem, jest za to ściśle związana z Wydziałem Oświaty i Kultury, z Inspektoratem Szkolnym, z nauczycielstwem i t. p. Niepodobnięstwem byłoby Sekcję tę wyłączyć i całkowicie ją włączyć do Wydz. Zdrow. Publ.

W sprawie budynków szkolnych Wydział Szkolnictwa posiada dokładny opis wszystkich budynków, przy biurze zaś jest specjalna siła techniczna, której są komunikowane wszelkie uchybienia na terenie budynków szkolnych i która uchybienia te natychmiast, w miarę możliwości, usuwa.

Dr. Gutentag nie widzi potrzeby scentralizowania w W. Z. P. agend higieny szkolnictwa; Sekcja Higieny Szkolnej ziośnięta jest z życiem szkolnym i, wobec ciągłej styczności z przedstawicielstwem szkół, byłoby to z ogromną szkodą dla dziatwy szkolnej. Fizycznie jest to niewykonalne.

Dr. Garliński stwierdza dwa zdania odrębne, wypowiada się za scentralizowaniem w Wydz. Zdrow. Publ. agend higieny: Wydziały Opieki Społecznej i Oświaty muszą podlegać w tych sprawach krytyce Wydz. Zdrow. Publ., który nie dlatego sprawy te chce przejąć, że jest zachłanny, lecz wyłącznie dlatego, iż Wydział ten po to istnieje, by te agendy prowadził. Rozdzielenie wpływa na opóźnienie prac, jak to miało miejsce z szeregiem zamierzeniami Wydz. Zdrow. Publ. przy podjęciu walki z jaglicą, która to akcja została wstrzymana i o kilka miesięcy opóźniona, rozumie się, z wielką szkodą dla chorych.

P. Waltratus stwierdza różnice zdań na tle konferencji, co dałoby się usunąć, gdyby w skład komisji fachowej przy W. Z. P. wszedł przedstawiciel Higieny Szkolnej, któryby mógł w obradach zabierać głos i ewentualnie wpływać na decyzje. Uchwały byłyby przesyłane Wydziałowi Oświaty i Kultury dla wiadomości, z tem, że będą przez nich honorowane.

W konkluzji p. Waltratus wypowiada się przeciwko centralizacji i całkowicie popiera wywody Dra Gutentaga, wskazując na trudności techniczne. Wydział Oświaty i Kultury, który w sprawie tej odbył również konferencję, nie zgadza się na projekt W. Z. P. co do zamierzonej reorganizacji. Zdaniem Wydziału Oświaty i Kultury, należy do W. Z. P. dokooptować siłę fachową z Sekcji Higieny Szkolnej, któraby była łącznikiem między obu wydziałami.

Dr. Mittelstäedt stwierdza nierealność propozycji swego przedmówcy i proponuje przejść nad nimi do porządku dziennego. W wywodach swych całkowicie popiera Dra Starzyńskiego, uważa centralizację za niepodzowną: odpowiedzialny przed Magistratem za stan sanitarny całego miasta jest Wydział Zdrow. Publ. w osobie Inspektora Działu Sanitarnego—Dr. Starzyńskiego, który, jako taki ma prawo żądać, by zarządzenia jego były wykonywane.

Dr. Watten nie widzi również powodu do sprzeciwiania się propozycji Wydziału Zdrowotności Publicznej i wypowiada się za scentralizowaniem pracy w W. Z. P., uważając, iż decyzja Wydz. Zdrow. Publ. powinna być obowiązującą dla obu Wydziałów (Op. Sp. i O. i K.).

Ławnik Adamski stwierdza, iż kontrola ze strony W. Z. P. jest konieczna i w znacznej mierze uprości i ułatwi ona pracę Wydz. Op. Społ.

P. Credowa wyraża zdziwienie, iż centralizacja jeszcze nie nastąpiła. Wypowiada się całkowicie za nią; brak tejże jest z wielką szkodą dla całej

ludności, co niejednokrotnie zdołała stwierdzić, zwiedzając budynki szkolne i t. p.

Ławnik Adamski, popierając wniosek Wydz. Zdrow. Publ., sprzeciwia się jednakże powzięciu decydującej uchwały, gdyż zainteresowanie delegacje mogą uchwały tej nie przyjąć. Dobro sprawy wymaga, by Wydział Zdrow. Publ., w osobie D-ra Starzyńskiego, dokładnie opracował swój wniosek i rozesłał go zainteresowanym wydziałom, z tem, że Wydz. Zdrow. Publ. otrzyma zaproszenie na posiedzenia poszczególnych Delegacyj w celu zreferowania sprawy.

Dr. Starzyński stwierdza, iż dwugodzinne debaty nie doprowadziły narazie do konkretnych wyników i proponuje powzięcie jednolitej **nieobowiązującej** opinii, dla ułatwienia dalszej pracy przy zamierzonej reorganizacji.

W dyskusji zgłoszono następujące opinie:

1. **Dr. Starzyński** żąda całkowitego przyłączenia agend higieny obu wydziałów: Opieki Społecznej i Oświaty i Kultury do Wydziału Zdrow. Publ., z tem, by Dr. Gutentag wszedł do komisji lekarskiej, jako przedstawiciel Higieny Szkolnej.

2. **Dr. Gutentag** stwierdza, iż projekt ten jest absolutnie nie do przyjęcia, pozatem uznaje, iż kontrola pracy Sekcji Higieny Szkolnej powinna istnieć, lecz za pośrednictwem delegata tejże Sekcji, dokooptowanego do komisji lekarskiej przy W. Z. P., który byłby łącznikiem obu wydziałów.

3. **P. Waltratus**, w imieniu Wydziału Oświaty i Kultury, popiera opinię D-ra Gutentaga.

4. **Ławnik Adamski** uznaje słuszność żądań Wydz. Zdrow. Publ. i konieczność kontroli pracy w dziedzinie higieny, pozatem prosi o przyjęcie poprzedniego swego wniosku, w myśl którego Dr. Starzyński ma szczegółowo opracować projekt reorganizacji i wniosek swój przesłać zainteresowanym Wydziałom, które, po powzięciu decyzji, wniosek ten w konkretnej formie przedstawią Magistratowi.

Na tem posiedzenie zakończono.

MARCELI POROWSKI.

O stanie naszych miast i gospodarce miejskiej.

Korzystając ze sprawozdań miast, posiadanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, mam możność przedstawić niektóre bliższe dane zarówno co do stanu miast jak i co do działalności organów miejskich.

Z powodu obszerności materiału i trudności jego opracowania muszę z konieczności ograniczyć się narazie tylko do miast województwa warszawskiego, uzupełniając w ten sposób poprzednią swą pracę, dotyczącą miast tegoż województwa.

Jakkolwiek sprawozdania, z których korzystałem obecnie, dotyczą stanu miast i działalności organów miejskich za 1921 rok, to jednak nie straciły one przez to swej aktualności, gdyż niema podstaw do przypuszczenia, aby w dotychczasowych warunkach stosunki w miastach takiej uległy zmianie, iż stan rzeczy, wynikający ze sprawozdań za 1921 rok, utraciłby wszelkie podobieństwo do stanu obecnego.

Na wstępie muszę zaznaczyć, że nie pretenduję do bezwzględnej ścisłości danych, niżej przedstawionych, gdyż materiał, z którego korzystałem, nie zawsze był pełnowartościowy, a w każdym razie sprawiał trudność w orjentowaniu się i utrudniał możność porównywania skutkiem

braku jednolitego systemu rachunkowości komunalnej i jednolitych zasad budżetowania.

Pracą niniejszą objęte zostały 54 miasta województwa warszawskiego, w tem 53 miast, rządzących się dekretem o samorządzie miejskim i 1 miasto (Biała), którego stan prawny dotychczas uregulowany nie został.

* * *

O stanie miast województwa warszawskiego pod względem ich rozwoju i kulturalnego znaczenia może dać wyobrażenie nawet ich zewnętrzny wygląd. Według danych, przedstawionych przez miasta, z liczby 54 — w 29 miastach większość domostw jest drewnianych, a w 17 miastach domy drewniane stanowią ponad 2/3 wszystkich domów.

O ile chodzi o ulice miejskie, to bardzo nieliczne miasta posiadają wszystkie ulice zabrukowane. W miastach, liczących ponad 10,000 mieszkańców stan ulic przedstawia się następująco:

w Włocławku na 45 klm. ogólnej długości ulic — 18 klm. nie posiadało bruków,
w Żyrardowie zaledwie 1/3 ulic posiadała bruki,
w Mławie na 47 ulic tylko 29 było zabrukowane,
w Kutnie tylko ulice w śródmieściu posiadały bruki,
w Łowiczu zabrukowane były wszystkie ulice w śródmieściu i główne arterje na przedmieściach,
w Skierniewicach na 42 ulice — 6 ulic bruków nie miało,
w Pruszkowie na 60 ulic tylko 5 posiadało bruki,
w Grodzisku było 5 ulic szosowanych, 5 brukowanych, pozostałe zaś według sprawozdania „gościńce lub drogi polne piaszczyste”,
w Mińsku Mazowieckim brukowane ulice stanowiły tylko trzecią część wszystkich ulic.

Z liczby pozostałych miast ponad 10,000 mieszkańców jedno tylko miasto Ciechanów miało wszystkie ulice zabrukowane; Płock i Pułtusk bliższych danych o stanie ulic nie przedłożyły. Z pośród innych miast wyróżniają się pod względem stanu swych ulic Wołomin, posiadający 8 ulic zabrukowane, Aleksandrów, posiadający tylko dwie ulice zabrukowane, a zwłaszcza Otwock, w którym na 54 klm. ogólnej długości ulic tylko 2 klm. miały bruki.

O ile wziąć pod uwagę, że stan istniejących bruków w wielu wypadkach jest zły z powodu nienależytego ich utrzymywania, to przychodzimy do przekonania, że pod względem stanu ulic miasta województwa warszawskiego pozostawiają wiele do życzenia.

Ze sprawą stanu ulic łączy się sprawa oświetlenia miasta, posiadająca poważne znaczenie zarówno ze względu na udogodnienie w komunikacji miejscowej, jak i ze względu na bezpieczeństwo publiczne. Otóż z pośród 54 miast województwa warszawskiego tylko 40 miast posiadało oświetlone ulice, w tem 34 miast — elektryczne, zaś 6 miast, mianowicie: Mława, Ciechanów, Płońsk, Sochaczew, Zakroczym i Biała — oświetlenie naftowe; 14 miast nie posiadało żadnego oświetlenia, a w tem jedno większe miasto (liczące ponad 10,000 mieszkańców) — mianowicie Mińsk Mazowiecki. Nie posiadały oświetlenia ulicznego również 3 inne miasta, będące siedzibą władz powiatowych, mianowicie Aleksandrów, Maków i Radzymin.

Żadne z miast województwa warszawskiego nie posiada tramwajów, a nawet nie we wszystkich większych miastach (ponad 10,000 mieszkańców) były dorożki.

O stanie miast daje również pewne wyobrażenie sposób zaopatrywania mieszkańców w wodę i sposób usuwania nieczystości. Pod tym względem miasta województwa warszawskiego przedstawiają się następująco:

Wodociąg posiada m. Płock; wodociąg ten należy do koncesjonowanego „Towarzystwa Wodociągów Płockich”, jednak administruje nim Magistrat.

Dzielnice fabryczną miasta Żyrardowa obsługują wodociągi Zakładów Żyrardowskich. W Pułtusku również istnieje wodociąg (własność wojska), obsługujący jednak tylko pół miasta. Z mniejszych miast posiada wodociąg Ciechocinek; w Otwocku niektóre domy i sanatorium mają wewnętrzny wodociąg i wreszcie kilka domów w Rypinie korzysta z wodociągu. W innych miastach wodociągów zupełnie niema; ze sprawozdań wynika, że nie wszędzie są nawet artezyjskie studnie.

Co się tyczy kanalizacji, to tylko Płock jest skanalizowany, zaś z innych miast we Włocławku częściowo skanalizowane było śródmieście, w Żyrardowie kilkanaście domów, w Pułtusku kanalizacja przeprowadzona była na trzech ulicach, w Lipnie również tylko 3 ulice częściowo były skanalizowane, wreszcie w Rypinie i Otwocku posiadały kanalizacje niektóre domy.

O ile do powyższych spostrzeżeń dodać jeszcze, że nie wszystkie miasta miały nawet kąpieliska publiczne (z liczby 54 miast — 21 nie posiadało żadnych publicznych urządzeń kąpielowych), że w niektórych miastach nie było nawet lekarza (np. Różana), że zjawisko takie, jak ambulatorjum miejskie, należy do rzadkości (z pośród mniejszych miast ambulatorja miejskie były urządzone tylko w Nieszawie, Mszczonowie, Nasielsku), że nieliczne miasta zdobyły się na utrzymywanie lekarza miejskiego (z pośród mniejszych miast Zakroczym, Rypin, Nowy Dwór), to przychodzimy do tego przekonania, że miasta nasze są tak zaniedbane, iż celem zajęcia przez nie swego właściwego stanowiska i wykonywania właściwego zadania w charakterze ośrodków kultury, muszą one zdobyć się w czasie najkrótszym na ogromne wysiłki. (D. c. n.).

Dział sprawozdawczy.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Mieszkaniowego Magistratu m. Łodzi za I kwartał 1924 roku.

Z powodu wygaśnięcia w dniu 25 listopada 1923 roku terminu działania ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 roku o obowiązku zarządów gmin miejskich dostarczania pomieszczeń (D. U. R. P. № 33 poz. 264), której moc obowiązująca była przedłożona Ustawą z dnia 1 czerwca 1923 roku (D. U. R. P. № 59 poz. 418), Urząd Mieszkaniowy z dniem — 1 stycznia 1924 roku zlikwidował Oddział Rekwizycji, powierzając wykonanie spraw, wszczętych przez ten Oddział, oraz wszelką inną pracę bieżącą Oddziałowi do spraw ogólnych.

Do zakresu działania Urzędu Mieszkaniowego w okresie sprawozdawczym należą sprawy: 1) o cha-

rakterze ogólnym, jako to: zasadnicze, personalne, gospodarcze, rachunkowe, budżetowe, prasowe, karne, sporządzanie i wydawanie odpisów dokumentów i załatwianie spraw, dotyczących Inspekcji Mieszkaniowej i Urzędu Rozjemczego dla spraw najma, tudzież 2) **rekwizycyjne**, polegające na przeprowadzaniu odpowiednich dochodzeń i udzielaniu sprawozdań Urzędowi Wojewódzkiemu w Łodzi, naskutek jego reskryptów, zasadniczo opierających się na okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 13 lutego 1924 r., № 17 (L. S. L. 149).

Wymieniony okólnik oznajmia, że likwidacja stosunków prawno-publicznych, spowodowanych Ustawą z dnia 4 kwietnia 1922 roku w sprawach, w których rekwizycja nie została wykończona, nie jest jeszcze ustalona, należy jednak podejmować czynności w tych sprawach, w których przed

wygaśnięciem Ustawy rekwizycyjnej wydano orzeczenia o zajęciu i orzeczenia o przydzieleniu lokali.

Okólnik ten zarządza również, aby zażalenia od orzeczenia I-ej instancji były rozpoznawane przez władzę II-ej instancji na podstawie przepisów Ustawy z dnia 4 kwietnia 1922 roku, i komunikuje, że sprawy rekwizycyjne, zadecydowane wyrokami Najwyższego Trybunału Administracyjnego, muszą alec wykonania.

Urząd Mieszkaniowy oprócz załatwiania spraw bieżących uskutečnił również porządkowanie archiwum, składającego się z akt Oddziału do spraw ogólnych, Oddziału Rekwizycyj, Biura Pośrednictwa i Działu Kwater, — które nie mogło być we właściwym czasie należycie prowadzone, z uwagi na energiczną działalność Urzędu w okresie obowiązywania ustaw rekwizycyjnych oraz niedostateczną wówczas ilość pracowników.

Inspekcja mieszkaniowa.

Zestawienie załatwionych spraw za I kwartał 1924 roku.

A. Opróżniono mieszkań i pokoiów	—	—	—	Razem
B. Usunięto wilgoć	1	—	1	2
C. Zwiększono dostęp światła i powietrza	—	—	—	—
D. Odświeżono	—	1	1	2
E. Ulepszono warunki ustępowe	—	—	1	1
F. Naprawiono	8	2	25	35
G. Różne	7	4	3	14
	16	7	31	54

Urząd Rozjemczy.

Pozostało na 1-I-1924 r.	W okresie sprawozdawczym spraw:		
	Wpłynęło	Rozpoznano	Pozostało na 1-IV-24 r. nierozpoznanych
205	1550	1577	178

W okresie sprawozdawczym:

1728 spraw było na wokandzie 1906 razy	
Posiedzeń Urzędu odbyło się	39
K-syj na miejscu odbyło się	46
Oszacowano przez komisję lokali	73

Wpłynęło spraw:

Od gospodarzy	513
„ lokatorów	1034
Z Sądów	3

Sprawozdanie z działalności Oddziału Prasowego za czas od dn. 1 kwietnia do dnia 30 czerwca 1924 roku.

Praca bieżąca. Podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym, Oddział Prasowy za naczelnicę swe zadania uważał: 1) szybkie, wszechstronne i obiektywne informowanie prasy miejscowej o życiu komunalnym, oraz 2) obronę władz samorządowych przed niezasadnioną krytyką. Celem należytego wywiązywania się z tych zadań kierownictwo Oddziału dąży stale do tego, by podawane prasie informacje były możliwie najaktualniejsze, t. zn. dokłada usiłowań, by np. sprawozdania z odbywanych konferencji, zebrań, aroczystości, obchodów i t. p. już najazutrz ukazywały się w prasie porannej. Z drugiej strony kierownictwo Oddziału pracuje nad tem, by żadna poważniejsza publikacja krytyczna w stosunku do władz miejskich nie pozostała bez odpowiedzi w prasie, przyczem stosowana jest zawsze forma odpowiedzi najbardziej odpowiadająca danej sprawie i danemu wydawnictwu. Sprawiedliwość każe przyznać, że w ostatnich miesiącach Oddział Prasowy ma znacznie mniej sposobności do wystąpić prostujących i zaprzeczających.

Cyfrowo praca Oddziału Prasowego w II kwartale r. b. przedstawia się następująco:

	Biuletynów co-dziennych	Publikacyj	Sprostowań i wyjaśnień	Zarchiwizowa-no publikacyj
kwiecień .	23	192	8	325
maj . . .	23	206	6	327
czerwiec .	23	125	5	249
Ogółem	69 (75)	523 (560)	19 (26)	901 (1155)

(w nawiasach cyfry za kwartał I-szy 1924 roku).

Ilość załatwionej korespondencji: w kwietniu — 171, w maju — 128, w czerwcu — 150. Ogółem 449 (634).

Oddział Prasowy wydał w okresie sprawozdawczym 12 numerów „Dziennika Zarządu m. Łodzi”, objętości po 16 stron. Koszty wydawnictwa 1 numeru „Dziennika” wynosiły 165 milionów marek (84 zł.). Cena egzemplarza pojedynczego ustalona została od dnia 1 kwietnia r. b. w samie 0.15 zł. Wysokość nakładu „Dziennika” pozostaje bez zmiany (700 egz.).

Niezależnie od stałej pracy bieżącej, Oddział Prasowy w m. maja r. b. wydał numer sprawozdawczy „Dziennika Zarządu m. Łodzi” objętości 90 stron, oraz zajmował się zbieraniem i opracowywaniem materiałów informacyjnych, niezbędnych Prezydium Magistratu podczas rozpraw budżetowych w R. Miejskiej.

Sprawozdanie Działu Sanitarnego za m. czerwiec 1924 r.

Stan zdrowotny miasta.

Zachorowania na choroby ostro-zakaźne.

Tyfus brzusny . . 54 (29)*)

„ plamisty . . 0 (8)

Czerwonka . . . 7 (5)

*) w nawiasach podano liczby z maja.

Płonica 17 (12)

Błonica 16 (6)

Róża 5 (8)

Drewnica karku . . 8 (3)

Gorączka połogowa . 9 (10)

Odra 27 (16)

Krzusice 23 (21)

Ogółem 166 (118)

Z przytoczonego zestawienia wynika znaczne zwiększenie się (prawie dwukrotne) ilości zachorowań na tyfus brzusny, będące w związku ze spożywaniem owoców i wogóle gorszym odżywianiem się ludności z powodu kryzysa przemysłowego w mieście, dalekie zwiększenie się ilości zachorowań na błonicę, odrę, nieznaczące na płonice, drewnicę karku; czerwonka i gorączka połogowa prawie bez zmian; natomiast podkreślić należy brak zupełny zachorowań na tyfus plamisty i zmniejszenie się ilości zachorowań na różę. Rozmieszczenie chorób zakaźnych na terenie poszczególnych dozorów sanitarnych ilustruje następująca tablica:

Dozór sanit.	Ogółem
I	36 (22)
II	27 (31)
III	16 (12)
	24

IV	(15)
					26
V	(19)
					17½
VI	(13)
					20
VII	(6)
					166
					(118)

Z przytoczonej tablicy wynika, iż w porównaniu z majem pogorszył się stan zdrowotny zwł. na terenie VII dozoru, nieznacznie pogorszył się na terenie pozostałych dozorów oprócz II, gdzie zanotowano nieznaczne polepszenie. Walka z tyfąsem brzusz-
nym wyraziła się w czerwcu, jak następuje:

1) przeprowadzono szczepienia przeciwtyfuszowe w postaci pastylek i pigułek a otoczenia chorych (31 osób) i a wszystkich mieszkańców domów przy al. Łutomierskiej № 21 (334 osób), al. Żelaznej № 7 (115 osób), al. Konstantynowskiej № 74 (112 osób), al. Nowo-Cegielnianej № 40 (101 osób), al. Aleksandrowskiej № 159 (35 osób), al. Franciszkańskiej № 38 (340 osób), al. Pańskiej № 43 (167 osób) i w Żydowskim Domu Sierot przy al. Pomorskiej № 91 (109 osób), t. j. a 1313 osób — ogółem a 1344 osób (w maju 275).

2) zbadano w Instytucie Badawczym wodę pod względem chemicznym z 21 studzien (w maju 17).

3) zbadano w Miejskiej Pracowni Bakterjologicznej wodę pod względem bakterjologicznym z 12 studzien (w maju 24).

Miejska Izba Odkazająca.

a) dokonano ogółem odkazeń 214 (269) w 310 abikacjach (717) o pojemności 21310 m³. (48658),

b) odkazono rzeczy 518 sztuk wagi 1332 k^o (w maju 598 szt. wagi 1324 k^o).

Z zestawienia wynika mniejsza ilość odkazeń mieszkań w związku z tem, iż w czerwcu nie było zachorowań na tyfus plamisty.

Zakład Kąpielowy miejski.

	osób	w maju
Wykąp. w czerwcu	15874	(19029)
Ostrzyżono . . .	871	(782)
Odwieszono . . .	4007	(6047)

Z ogólnej ilości kąpeli przypada:

1) kąpeli płatnych	4863	(4411)
2) „ dzieci szkoln.	8928	(10941)
3) „ różnych za- wieszonych osób	900	(784)
4) „ przymasowych	41	(782)
5) „ na rachunek Kasy Chorych	1434	(1869)
6) „ otoczenia po chor. zakaźn.	22	(213)

Z zestawienia wynika mniejsza ilość wykąpanych osób, niż w maju.

Dom Izolacyjny.

W czerwcu przyjęto z powodu podejrzenia o tyfus plamisty 4 osoby (w maju 50), ilość dni izolacyjnych: 16 (w maju 206); wypisano do domu po zakończeniu okresu izolacji 4 osoby; na lipiec nikt nie pozostał.

W domu izolacyjnym w czerwcu był bardzo mały ruch z powodu tego, iż nie było zachorowań na tyfus plamisty.

Miejska Pracownia Bakterjologiczna — dokonała w czerwcu 987 badań (w maju 1049); z tego badań krwi 954, badań nalołów 5, badań płynów mózgu. rdzeń. — 4; badań klinicznych — 9, różnych 15.

Mniejsza ilość badań w czerwcu tłumaczy się tem, iż Kasa Chorych zorganizowała swoje odrębne laboratorium dla badań klinicznych.

Sekcja do walki z jaglicą.

Zgłosiło się chorych na oczę do badania po raz pierwszy 550 osób (w maju 422), z tego wezwanych zgłosiło się 410, z własnej chęci 140 osób (w maju 36). Zaopiniowano chorych na jaglicę 82 (w maju 63), z tego zarejestrowano nowych zachorowań na jaglicę 21 (w maju 20).

Z zestawienia wynika znacznie większa ilość zgłaszających się z własnej chęci do zbadania oczę.

Lekarze Sanitarni dokonali

Ogółem

Ogłędzin sanitarnych posesyi, sklepów i t. d. oraz ze	2529
sprawdz. sanit.	(1904)
Protok. sądowo-polie. i ad-	135
ministr.	(127)
Załatwiono polubownie spraw	129
w dozorach sanit.	(215)
	118
Wywiadów o chor. zakażn.	(89)
	1363
Szczepienia przeciwtyfusowe	(275)
	380
Szczepień ospy	(14562)
	1385
Sprawdzań ospy	(10101)
Noenych lotnych komisji	
sanitarnych	15
	167
Ogłędzin zwłok	(134)

Z zestawienia wynika znacznie większa ilość ogłędzin sanitarnych posesyi, zakładów i t. p. niż w maju, większa ilość protokołów i prawie 6 razy więcej szczepień przeciwtyfusowych, niż w miesiącu ubiegłym.—

Z ogólnej ilości ogłędzin sanitarnych przypada na:

1) posesje	1208 (938)
2) sklepy spożywcze .	410 (119)
3) piekarnie	56 (29)
4) sklepy rzeźnicze .	44 (42)
5) jatki z mięsem . .	15 (8)
6) masarnie	46 (8)
7) sklepy z owocami	16 (0)
8) restauracje	15 (4)
9) mleczarnie	9 (3)
10) piwiarnie	18 (1)
11) cukiernie	5 (0)
12) zakłady fryzjerskie	33 (12)
13) obory i stajnie . .	41 (23)
14) różnych	13 (11)

Z przytoczonego zestawienia wynika, że dozory sanitarne w czerwcu w związku z porą letnią zwróciły baczniejszą uwagę na sklepy spożywcze i z artykułami pierwszej potrzeby, ogółem bowiem ilość obejrzanych sklepów tego rodzaju wyniosła w czerwcu 634 (w maju 214).

W czerwcu odbyto 2 posiedzenia lekarzy sanitarnych, na których 1) postanowiono rozpocząć przez kierownika M. I. O. dokonywanie kontroli dolów biologicznych w mieście.

2) uchwalono zwrócić specjalną uwagę na dozór sanitarny sklepów z artykułami spożywczymi, piekarni, masarni i t. p.

3) opracowano wzór szczegółowych wywiadów o tyfusie brzusznym w celu wykrycia źródła zarazy w każdym wypadku.

Kronika miejska.

— **Osobiste.** Powrócił do Łodzi z letnich wyczasów prezes Rady Miejskiej, dr. Bolesław Fichna.

— **Nowy plac targowy.** W celu powiększenia ilości placów targowych w mieście, w pierwszym zaś rzędzie we wschodniej części miasta, Magistrat w wykonaniu uchwały Rady Miejskiej — postanowił plac Generała Dąbrowskiego przeznaczyć na ten cel.

Sprzedaż produktów rolnych, narzędzi i sprzętów gospodarczych i rolniczych, wyrobów rzemieślniczych, przedmiotów codziennego użytku i innych towarów, których sprzedaż na targach nie jest przez właściwe władze zabroniona, odbywać się będzie, poczynając od dn. 11-go b. m., codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt.

— **Sprawa elektrowni łódzkiej.** Pismem z dn. 25 lipca r. b. Ministerstwo Robót Publicznych adzieliło Magistratowi odpowiedzi i wyjaśnień w sprawie uprawnienia rządowego na elektrownię łódzką. Ministerstwo Robót Publicznych komunikuje co następuje:

Ministerstwo Przemysłu i Handlu po zbadaniu sprawy powzięło opinię, iż duża większość akcyj T-wa Ośw. Elektr. 1886 r. znajduje się w rękach obywateli szwajcarskich i państw sojuszniczych, nie uważa przeto za możliwe czynienie przeszkód w a-

konstytuowania się T-wa, jak również nie będzie czynić przeszkód nowo-wybranemu Zarządowi Towarzystwa w przelaniu na mającą być utworzoną z udziałem m. Łodzi Spółkę Akcyjną majątku Towarzystwa Ośw. Elektr. 1886 r., znajdującego się pod zarządem państwowym.

Co do ew. roszczeń akcjonariuszów, którzy w Walnem Zgromadzeniu z dn. 11/X-23 r. udziału brać nie mogli, należy zwrócić uwagę, że nowo-powstała Spółka Akcyjna p. n. Elektrownia Łódzka w statucie swym na żądanie M. P. i H. wyraźnie zastrzega, iż przyjmuje na siebie wszelką odpowiedzialność cywilną wobec pozostałych akcjonariuszów i wierzycieli T-wa 1886 r. za przejęty majątek tegoż T-wa.

W sprawie uprawnienia dla elekrowni w Łodzi Gmina m. Łodzi powinna decydować samodzielnie i na własną odpowiedzialność, czy może wspólnie z obecnymi przedstawicielami T-wa 1886 r. zrzec się przedwojennych umów koncesyjnych i wyrazić zgodę na zastąpienie ich uprawnieniem rządowym. Bez takiego obopólnego zrzeczenia się tych umów i bez zgody Magistratu na zastąpienie ich uprawnieniem — Min. Rob. Publ. uprawnienia na elektrownię w Łodzi nikomu nie udzieli.

— **Przepisy dla szmaciarni.** Na posiedzeniu Magistratu w dniu 29 ub. m. zostało zatwierdzone następujące rozporządzenie wykonawcze do uchwalonych przez Radę Miejską m. Łodzi w dniu 15 listopada 1923 roku przepisów o urządzaniu i utrzymywaniu składów kości i szmat w m. Łodzi.

1) Wszelkie krajowe transporty szmat mogą być przewożone do Łodzi drogą kolejową lub kołową pod warunkiem posiadania zaświadczenia, wydanego przez lekarza powiatowego, stwierdzającego dokonanie odkażenia.

UWAGA: Przewóz szmat, pochodzących z miejscowości, gdzie panuje epidemia chorób zakaźnych jest wzbroniony.

2) Urzędy celne i władze kolejowe mają obowiązek żądania świadectw odkażenia wszystkich bez wyjątku transportów szmat.

Transporty, nieposiadające odpowiednich zaświadczeń, muszą być dezynfekowane względnie dezynsektowane.

3) Władze policyjne obowiązane są prowadzić ścisłą rejestrację szmactwa oraz wszystkich osób, trudniących się zbieraniem szmat.

4) Zbieraniem szmat trudnić się mogą zawodowi szmacciarze, zarejestrowani w komisariatach policji i posiadający na to odpowiednie zaświadczenie.

5) Segregowanie oraz przechowywanie szmat w mieszkaniach i domach zamieszkałych jest wzbronione.

6) Wszelkie szmacciarnie, istniejące obecnie w śródmieściu i na posesjach zamieszkałych, powinny być zlikwidowane w terminach, wyznaczonych przez specjalnie do tego utworzoną komisję, w której skład wejdą: lekarz sanitarny oraz przedstawiciele władz państwowych i związku szmaccarzy.

7) Szmaty, dostarczone do szmactwa przez zawodowych szmaccarzy, muszą być przed ich gatunkowaniem poddane dezynfekcji względnie dezynsekcji.

Czynności te odbywają się na koszt właściciela szmacciarni. Po dokonaniu odkażenia wydane zostaje odpowiednie zaświadczenie.

— **O higienie w mieście.** Dział Sanitarny Wydziału Zdrowotności Publicznej wydał polecenie funkcyjnikom dozoru sanitarnych, ażeby przy obchodach badali komisyjnie stan sanitarny piekarni, sklepów mięsnych i jadalni w swych dzielnicach, i w razie ustalenia uchybień w tych zakładach, pociągali winnych do odpowiedzialności sądowej. Polecono również funkcyjnikom dozoru, by zwracali specjalną uwagę na konieczność przykrywania w sklepach i straganach — owoców i jarzyn gazą, w celu zabezpieczenia

tych produktów od karzu alicznego i much.

W sprawie handlu alicznego napojami chłodzącymi wydano już dawno zarządzenia, by czynniki dozoru sanitarnego zwracały baczność uwagę na sprzedaż aliczną wszelkich limonad. Jednocześnie Dział Sanitarny zwrócił się do policji państwowej z prośbą, aby wiadra z wodą i limonadami, nienadającymi się do użytku i szkodliwymi dla zdrowia, były natychmiast opróżniane i wylwane.

W związku z notatkami prasy o anty-sanitarnym stanie ul. Srebrzyńskiej — wydano odpowiednie polecenia III Dozorowi Sanitarnemu, aby właścicielom posesyj nakazał uporządkować jezdnię i chodniki. Jednocześnie Dział Sanitarny wystąpił do zarządu fabryki Akc. Tow. I. K. Poznański, by uporządkował lewą stronę ulicy, gdzie znajdują się place, należące do wspomnianego Towarzystwa Akcyjnego.

— **Walka z tyfusem.** W związku z nateżeniem epidemji tyfusu brzuszego, Prezydjum Magistratu m. Łodzi upoważniło Wydział Zdrowotności Publicznej do otwarcia trzeciego zapasowego baraku w miejskim szpitalu powszechnym w Radogoszczu.

— **Zabezpieczenie placów pod budowę sanitarne.** Wydział Zdrowotności Publicznej, na mocy uchwały delegacji Wydziału, wystąpił do Magistratu, aby w polityce gruntowej miasta wzięte były pod uwagę następujące zapotrzebowania placów:

1. pod budowę miejskiego powszechnego szpitala . . . — 75 ha,
2. pod budowę sanatorium dla gruźliczych o 100 łózkach . . . — 20 „,
3. pod budowę 11 łazien ludowych . . . — 4,8 „,
4. pod budowę 2 basenów-pływalni . . . — 1 „,
5. pod budowę szpitala położniczego . . . — 1 „,

6. pod budowę ambulatorjum dla zwierząt . . . — 1 „,

7. pod budowę zakładu utylizacyjno - sterylizacyjnego . . . — 1 „,

8. pod budowę zakładu dla spalania odpadków . . . — 1 „.

Magistrat zapotrzebowania powyższe przyjął do wiadomości, polecając Wydziałowi Budownictwa mieć niezbędne place w stałej ewidencji.

— **Z Miejskiego Zakładu kąpielowego.** Miejski Zakład Kąpielowy (Szkolna 11), z powodu dokonywanego remontu, został zamknięty dla publiczności na przeciąg dwóch tygodni. Osoby, uprawnione do korzystania z bezpłatnej kąpeli w zakładzie miejskim, powinny zwracać się do Zakładu Kąpielowego przy ul. Sinkiewicza 95, z którym zawarta została przez Magistrat odpowiednia umowa.

— **Kary za niedopełnienie obowiązku szkolnego.** W tygodniu od 28 lipca do 2 sierpnia r. b. za nieposyłanie dzieci do szkoły z wyroków Komisji Powszechnego Nauczania odbyli kary aresztu:

Wieruszewska Wilhelmina, Marysińska 22, 1 dzień. Berstel Sara, N. Zarzeńska 17, 2 dni. Posselt Linda, Borysza 24, 1 dzień. Waksbergowa Małka, Pucka 8, 1 dzień. Werfel Julian, Aleksandrowska 26, 2 dni. Niewiadomska Michalina, Zgierska 27, 1 dzień. Guterman Abe, Zgierska 66, 1 dzień. Guźniczak Walerja, Brzeska 17, 1 dzień. Rozensztajn Mendel, Bał. Rynek 6, 1 dzień. Smardzewska Marja, Brzeska 10, 1 dzień. Ajdelman Fajga, Fajfra 7, 1 dzień. Krogulski Ludwik, Zielona Bał. 18, 1 dzień. Działowski Moszek, N. Cegielniana 44, 1 dzień. Rotbajn Hendla, Gdańska 5, 1 dzień. Bąk Anna, Obywatelska 41, 1 dzień. Górski Marka, Łagiewnicka 18, 1 dzień. Gross Antoni, Wapienna 45, 1 dzień. Mindlowicz Hersz, Aleksandrowska 8, 1 dzień. Andrzejczak Wojciech, Karczka 14, 1 dzień. Przybył Antoni, Żółrawia 9, 1 dzień. Gustowski Wacław,

Marysińska 32, 2 dni. Blumensak Brandla, Pieprzowa 6, 1 dzień. Włodarczyk Józef, Składowa 11, 1 dzień. Bialecki Kazimierz, Zielona 7, 2 dni. Bentkowski Majer, Goplańska 30, 1 dzień. Szwed Franciszek, Wawelska 12, 1 dzień. Grzelak Stanisława, Brzezińska 84, 1 dzień. Podhajny Jan, Radwańska 53, 1 dzień. Czapryńska Wiktorja, Dworska 89, 1 dzień. Rafałowicz Dawid, Zgierska 82, 1 dzień. Brzeski Moszek Aron, Młynarska 8, 1 dzień. Szczepańska Marjanna, Zawiszy 30, 1 dzień. Wierząska Jenta, Berka Joselewicza 7, 1 dzień. Szymańska Stanisława, Wawelska 12, 1 dzień. Chojnacki Mordka, Dolna 31/33, 1 dzień. Kajzer Stefan, Zgierska 111, 1 dzień. Rozenfeld Fryma, Łagiewnicka 13. 1 dzień. Goldberg Chil — Dawid, Drewnowska 21, 1 dzień.

— **Jak będzie wyglądał nowy gmach teatralny?** Zgodnie z uchwałą Komiteta Budowy, mieszczą się w projektowanym gmachu dwa teatry, — wielki na mniej więcej 1450 osób i mniejszy, kameralny, oblezony na mniej więcej 550 widzów.

Parter widowni teatru głównego zawiera przeszło 500 foteli i 75 miejsc w łóżach, okalających parter. Łoże I piętra w ilości 17-a, wleazając w to łóżę reprezentacyjną i łóżę miejską, są zaprojektowane w ten sposób, że koszt ich wykonania jest minimalny w porównaniu z bardzo kosztownym pierwszym piętrem dotychczasowych teatrów — prócz tego otrzymuje się możliwość nadania korytarzom, okalającym parter widowni, a będącym ulubionym miejscem spacerów publiczności w czasie przerw, podwójnej niemal wysokości w porównaniu z czystającymi typami teatrów.

Potężne rozwinięcie tych korytarzy daje możliwość skasowania foyer, które dzisiaj staje się przeżytkiem, i pozwala na należyte umieszczenie i rozwinięcie palarni, która jest istotną potrzebą każdego teatru, traktowaną jednak po macoszemu.

W projekcie palarnia zajmuje miejsce, przeznaczone zwykle na fo-

yer, t. j. mieści się na całej długości fronta na I-em piętrze.

Galerja czyli II piętro widowni, zawiera około 720 doskonałych miejsc i zbliża się w kształcie do klasycznego amfiteatru. Tak znaczna ilość miejsc tańszych, nawiasem mówiąc, podzielonych na dwie kategorie, wprowadzona jest celowo, — zaspokoi bowiem potrzeby kulturalne warstw mniej posiadających.

Scena głównego teatru, o znacznych wymiarach, da możliwość, przez zastosowanie systemu szufladkowego (to znaczy przez wprowadzenie całych połaci sceny, przesuwanych na boki), zrealizowania najfantastyczniejszych pomysłów inscenizacyjnych.

Garderoby artystów, składy dekoracji i kostjumów, malarnie, pracownie krawieckie i t. d., są wspólne dla obu scen, głównej i kameralnej, i na tem właśnie polega względne zmniejszenie kosztów budowy obu scen naraz, nie mówiąc już o najważniejszym fakcie, że jedynie dwie sceny, prowadzone jednocześnie, dają możliwość wykorzystania personelu artystycznego i technicznego i chronią imprezę od deficytu.

Teatr kameralny, a właściwie jego widownia, opisu specjalnego nie wymaga.

Całość budynku mierzy w przybliżeniu 90.000 mtr. sześć, co przy cenie 25 złotych za 1 mtr. sześć, wyniesie 2.225.000. — złotych, a wraz z ameblowaniem 2.600.000. — złotych.

— **Z Miejskiej Biblioteki Publicznej.** Według sprawozdania Miejskiej Biblioteki Publicznej za m. lipiec r. b., w miesiącu tym frekwencja czytelników wynosiła 1938 osób, w tem mężczyzn 1389 i kobiet 549, przy 27 dniach pracy w Bibliotece. Największą poczytnością cieszyły się następujące działy; literatura - 981 dzieł, przyroda i matematyka - 613, nauki społeczne - 578, historia i geografia - 435, filozofja - 416.

W sali pism przeczytano ogółem 380 czasopism i roczników z lat ubiegłych.

— **Zamknięcie parku 3 maja.** Magistrat, na wniosek Wydziału Opieki Społecznej, uchwalił z dn. 21 ub. m. zamknąć w dni powszednie od rana do godziny 5 po południu park 3 maja dla publiczności. Zarządzenie to zostało wywołane tem, że uczęszczająca tam publiczność zachowuje się często niewłaściwie. Zdarzył się nawet wypadek uderzenia kamieniem chłopca z pośród znajdujących się w parku półkolonij dla dziatwy szkół powszechnych.

Kronika zagraniczna.

Jak m. Wiedeń dba o zdrowie ludności ?

Zarząd gminy wiedeńskiej poza akcją budowlaną, którą rozwija na wielką skalę, zmniejszając temsamem klęskę bezrobocia i niedolę mieszkaniową, na innych również polach stara się przyjść z jak najwydatniejszą pomocą ludności. Ostatnio gmina przyjęła na siebie urządzenie i utrzymanie szpitala dla położnic, który był dotychczas w rękach prywatnych i utrzymywany był z wkładek i zapomóg ludzi dobrej woli. Na cel utrzymania szpitala gmina wiedeńska przyznaje 200 milionów koron kredytu.

W ubiegłym roku powiększyła gmina ilość poradni lekarskich dla chorych na gruźlicę z 5 na 8.

Również postanowiła gmina wiedeńska założyć własną szkołę pielęgniarstwa, ponieważ coraz silniej daje się odczuwać brak odpowiedniej ilości wyszkolonych pielęgniarek. Koszty tej szkoły na ten rok wynoszą 200 milionów koron.

Miejski urząd opieki nad młodzieżą wysyła w tym roku 550 dzieci na kolonie letnie na przeciąg 5 tygodni, ponadto zapewnia 500 dzieciom pobyt i utrzymanie w półkolonijach. Na ten cel potrzebna jest poza funduszami, posiadanymi przez wiedeńskie Towarzystwo opieki nad młodzieżą, kwota 490 milionów, którą gmina już przyznała.

Ruch wydawniczy.

„Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej“.

Wyszedł z druku „Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej“ za r. 1923, wydany przez Główny Urząd Statystyczny. Obszerny tom tego źródłowego i niezmiernie cennego jako materiał informacyjny wydawnictwa zawiera 224 str. tablic statystycznych i podzielony został na następujące działy; 1) Meteorologia 2) Powierzchnia, podział administracyjny budynki, mieszkania i ludność, 3) Ruch ludności, 4) Własność nieruchomości, reforma rolna, 5) Rolnictwo, weterynaria, leśnictwo i rybołówstwo 6) Górnictwo, przemysł i handel wewnętrzny, 7) Zrzeszenia gospodarcze, 8) Handel zagraniczny, 9) Ceny, 10) Komunikacje, 11) Kredyt, 12) Ubezpieczenia i wypadki elementarne, 13) Statystyka społeczna wraz z opieką społeczną, 14) Życie amylowe i kulturalne, 15) Administracja państwowa wogóle, 16) Administracja sanitarna i zdrowotność publiczna, 17) Administracja szkolna i wychowanie publiczne, 18) Administracja sprawiedliwości i bezpieczeństwo publiczne, 19) Skarb Państwa i podatki państwowe, 20) Samorząd i finanse komunalne. W Dodatku „Rocznik“ pomieszcza: Rozwój gospodarczy Polski w cyfrach; Statystykę W. M. Gdańska i Przegląd Międzynarodowy.

Z życia miast polskich.

Sprawa bezrobocia w Warszawie.

Magistrat m. Warszawy zatwierdził program robót miejskich, przy których znajdują zatrudnienie bezrobotni, w ilości 600 osób.

• Program obejmuje roboty ziemne na szeregu ulic jak np. Filtrowej, Potockiej, Raszyńskiej, Topolowej i t. d. przy wałach Miedzeszyńskim, Młocińskim, Goławskim, przy kanale

wzdłuż stacji pomp i t. d. Ogólny koszt tych robót obliczono na złotych 52.758,75.—

Oprócz tego dział ogrodniczy wydziału technicznego zatrudnia 280 bezrobotnych, od 1-go sierpnia do 16 sierpnia 840, a od 15 sierpnia do końca miesiąca 1.020 bezrobotnych, kosztem ogólnym 100.897,50 zł.

Wydział wodociągów i kanalizacji zatrudnia w chwili obecnej przy osadnikach na ul. Czerniakowskiej 50 bezrobotnych; kolejno znajdować tam będzie pracę coraz większa liczba osób, która w sierpniu dojdzie do 500 bezrobotnych.

Celem uzyskania funduszków na powyższe roboty, władze miejskie m. st. Warszawy, niezależnie od starań o pożyczkę rządową, — przeprowadziły podwyżkę biletów tramwajowych do wysokości 20 groszy.

Przy tej podwyżce dyrekcja tramwajowa przeznaczy w ciągu 3 miesięcy po 200.000 zł. na fundusz pomocy dla bezrobotnych. O ileby zwyczajka dochodów tramwajowych wyniosła ponad 200.000 zł., to z nadwyżki tej zarząd tramwajów mógłby rozpocząć roboty przy rozszerzaniu sieci tramwajowej, dzięki czemu znalazłoby pracę około 150 ludzi.

Działalność Pogotowia Ratunkowego w Warszawie.

W przeciągu I półrocza t. j. do 1 ub. m. Pogotowie ratunkowe wydane było do 8427 wypadków. W tymże okresie czasu w r. ub. Pogotowie udzieliło pomocy w 7173, t. j. o 1254 mniej. Z powyższego wynika, że liczba wypadków już w I półroczu zwiększyła się prawie o 20%. W związku z tem od 1 maja r. b., t. j. z porą wiosenną od godz. 6-ej do 12 w nocy, kiedy liczba wypadków zwiększa się, wprowadzono potrójne dyżury lekarzy; dwóch jest przeznaczonych do wyjazdów na miasto, trzeci zaś udziela pomocy chorym, zgłaszającym się do ambulatorjum. Nadto wobec tego, że w

nocy na krańcach miasta często brak jest pomocy przechodniów, do wypadku wyjeżdża 2 sanitariuszy.

Ze Lwowa.

W tych dniach lwowska Rada Miejska uchwaliła statut emerytalny dla pracowników miejskiej kolei elektrycznej: ubezpieczeni otrzymują po 35 latach służby 100% poborów, a po 10 latach — 40%.

Rozwiązanie Rady Miejskiej w Płocku.

Z powodu zdekompletowania Płockiej Rady Miejskiej została ona rozwiązana. Wybory do nowej rady wyznaczone zostały na dzień 7 września. Funkcje rozwiązanej Rady Miejskiej spełnia magistrat miasta Płocka.

Wybory uzupełniające do Rady Miejskiej w Błoniu.

Dn. 20 lipca r. b. odbyły się wybory uzupełniające do Rady Miejskiej. Na 2700 uprawnionych do głosowania głosowało 1.146, czyli 42%; głosowanie odbywało się na zasadzie list z roku 1919. Na poszczególne listy padło: Ch. D. № 1 — głosów 279, mandatów 3; P. P. S. № 2 — głosów 332, mandatów 4; Bezpartyjni № 3 — głosów 164, mandatów 2; Żydzi rzemieślnicy № 4 — głosów 231, mandatów 3; Żydzi Ortodoksi № 5 — głosów 140, mandatów 1.

Najtańsze i najdroższe miasta w Polsce.

Według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego najniższe wskaźniki kosztów utrzymania dla poszczególnych miast polskich wynosiły (Warszawa=100 jako najdroższe miasto w Polsce): Kołomyja 68,4 Zamość 64,7, Płock 66,1, Tarnopol 67,1 Łomża 67,5, Stryj 67,5, Rzeszów 69,8.

Do najdroższych miast w Polsce obok Warszawy należą: Borysław 99,0, Bielsko i Królewska Huta 98,2, Wilno 91,9, Katowice i Łódź 90,5, Lwów 89,5, Kraków 89,2.

Treść numeru 33-go:

Konferencja międzywydziałowa.—

O stanie naszych miast i gospodarce miejskiej.—

Dział sprawozdawczy.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Mieszkaniowego Magistratu m. Łodzi za I kwartał 1924 roku.— Sprawozdanie z działalności Oddziału Prasowego za czas od dnia 1 kwietnia do dnia 30 czerwca 1924 roku.— Sprawozdanie Działu Sanitarnego za miesiąc czerwiec 1924 roku.—

Kronika miejska.—

Kronika zagraniczna.—

Ruch wydawniczy.—

Z życia miast polskich.—

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 13 sierpnia 1924 roku odbędą się licytacje przymusowe ruchomości niżej podanych osób za niewpłacone podatki: Berkowicz Dawid, Zgierska 22, 180 kub. desek. Fiszer I., Pańska 1, fortepjan. Lewensztajn Sz., Narutowicza 32, otomana, kredens i lustro. Segal Sara, Konstantynowska 7, 2 pary kamaszy męskich (jedna para brązowa, druga czarna). Szklar Jakób, Cegielniana 45, 4 komplety garnków aluminiowych, 2 wazony kryształowe, 2 serwisy porcelanowe. Izrael Berman, Wschodnia 53, 5 gęsi i waga. Bojmarder Maurycy, Zawadzka 12, 6 krzesel. Hochman Lajb, Cegielniana 44, szafa do rzeczy. Werdyger Moszek, Ogrodowa 5, waga duża. Długowski Mordka, Piotrkowska 19, 4 krzesła. Herman Jeske, Cegielniana 59, 2 kołdry pluszowe. Warszawiak I., Nowomiejska 6, 3 sztuki flaneli. Bartkowski Josel, Kamienna 4, lustro tremo. Fajwiszowicz Mojżesz, Nowomiejska 8, 50 metrów satyny jedwabnej. Frydman Boruch Józef, Nowomiejska 7, 2 śrubsztaki. Dyskin Moryc, Skwerowa 6, zegar stojący. Frenkel Szmul, Cegielniana 49, 2 sztuki towaru półwełnianego 60 metrów. Halberg Sz., Plac Wolności 5, 3 garnitury męskie wełniane. Lichtmacher Mojżesz, Nowomiejska 8, 30 metrów adamaszku jedwabnego. Rabinowicz Szewel, Narutowicza 36, 30 metrów weluru. Teodor vel Tobiasz Rozenblat, Cegielniana 51, biurko i kozetka. Wisteniecki Abram, Andrzejka 46, 1 kredens. Besterman Fiszel, Cegielniana 6, kredens. Bluman Szmul, Piotrkowska 10, Towar Białostocki 30 metrów po Zł. 3.— № sztuki 2616. Luksenberg Abram, Południowa 15, 1 krzesło. Berkenwald Chaim Lajb, Wschodnia 34, kłosz od owoców. Dawid Ajlenberg, Kilińskiego 23, stół. Bem Abram, Kilińskiego 40, kłosz do owoców. Baum Szymon, Nowom. 24, lustro tremo. Koch Mojsze, Cegieln. 64, szafa. Kajchen Herszel, Brzezińska 37, szafa mała do rzeczy. Młynkiewicz Józef, Brzezińska 29, kredens kuchenny. Goździk Lajb, Brzezińska 23, szafa do rzeczy z lustrami. Behm Abram, Kilińskiego 44, mała szafa i kanapka. Engler Stanisław, Narutowicza 20, bufet z 5-ciu syfonami metalowymi do piwa. Głogowski Bernard, Cegielniana 2, samowar niklowy. Klar Michał, Brzezińska 9, kredens kuchenny. Borowiecki Wolf, Brzezińska 8, 20 sztuk desek. Fertel Jakób, Cegielniana 37, waga. Goldberg Abram, Cegielniana 38, tremo. Morgensztern Icek, Cegielniana 38, szafa. Silberman Lewek, Piotrkowska 31, kanapa.

Dnia 14 sierpnia 1924 roku: SS-wie Benicha Rajnharda, Gdańska 89, 1 szafa do książek, 1 cały salon zielony i 1 salon czerwony. Cwałg Uszer Zelig, Traugutta 12, kredens pokojowy. Wajcman Józef, Sienkiewicza 29, krzesło. Mandelbaum Hersz, Juljusza 13, lustro tremo, samowar, kredens, 6 krzesel i otomana. Lubiński Samuel, Przejazd 36, zegar w sklepie. Berger Szeps, Piotrkowska 192, kredens. Baumgarten M. Andrzejka 31, lustro tremo. Hiller Jakób, Andrzejka 7, zegar stojący. Szer Benjamin, Andrzejka 13, biurko. Kaital Leon, Moniuszki 3, 19 metr. 60 centym. materiału na ubrania. Dauman Hendia, Skwerowa 20, suknia bordo.

Redaktor: **Bolesław Dudziński.**

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi

Odbito w tłoczni B-ei Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.